

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๕๖๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕๓ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง หารือเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเทศบาลในการจัดระบบบริการสาธารณูปโภคเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดลำพูน)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๓๙๙๓ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๗

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาและให้ความเห็นตามข้อหารือของจังหวัดลำพูน
เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเทศบาลในการจัดระบบบริการสาธารณูปโภคเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น
กรณีที่เทศบาลตำบลทุ่งหัวช้าง อำเภอหุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ได้ทำการเบิกจ่ายบประมาณเป็นค่าใช้จ่าย
ตามโครงการประกันชีวิต แบบอุบัติเหตุ (วินาศภัย) ให้กับประชาชน ผู้นำชุมชน ในเขตเทศบาล และพนักงาน
เทศบาล รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า การพิจารณาและให้ความเห็น
ในเรื่องดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ
ในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการตามอำนาจ
หน้าที่ของตน จึงขอส่งความเห็นของกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวเพื่อใช้ประกอบการดำเนินการตามอำนาจ
หน้าที่ต่อไป พร้อมทั้งแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศรี ชาญยิ่น)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร ๐-๒๒๔๔-๕๐๓๕
โทรสาร ๐-๒๒๔๔-๕๐๓๖

ที่ นท ๐๘๐๔.๓/๗๓๙/๘๗

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐

๒๕๖๒ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง หารือเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเทศบาลในการจัดระบบบริการสาธารณสุขเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน

อ้างถึง หนังสือจังหวัดลำพูน ที่ ลพ ๐๐๒๓.๔/๘๕๓๘ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗

ตามที่จังหวัดลำพูนได้ขอทราบผลการพิจารณาข้อหารือเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ของเทศบาล กรณีที่เทศบาลตำบลทุ่งหัวช้าง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ได้ดำเนินการและทำการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการประกันชีวิต แบบอุบัติเหตุ (วินาศภัย) ให้กับประชาชนผู้นำชุมชน ในเขตเทศบาล และพนักงานเทศบาลตำบลทุ่งหัวช้าง รวม ๑,๗๔๕ ราย เป็นเงิน ๒๐๖,๓๖๗ บาท ซึ่งจังหวัดลำพูนได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การตั้งงบประมาณและเบิกจ่ายเงินงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการประกันชีวิตแบบอุบัติเหตุ (วินาศภัย) ให้แก่ประชาชนทุกคนในเขตเทศบาลดังกล่าว ไม่น่ากระทำได้ เนื่องจากตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ (๑) ได้กำหนดให้เทศบาลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณสุขเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ในการสังคมสัมเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส การเบิกจ่ายเงินตามโครงการดังกล่าว แม้ว่าจะเป็นการดำเนินการที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ประชาชน ผู้นำชุมชน และแก่พนักงานเทศบาลทุกคนอย่างทั่วถึงก็ตาม แต่มิใช่บริการสาธารณสุข เพราะเหตุว่าโครงการประกันชีวิตดังกล่าวจะเกิดประโยชน์เฉพาะแก่ผู้อาประกันแต่ละคน หากมีการเสียชีวิต สูญเสียอวัยวะ สายตา หรือทุพพลภาพสารสิ่งเชิงด้วยอุบัติเหตุเท่านั้น จึงไม่เข้าข่ายตามเจตนาرمณ์ของพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ จังหวัดลำพูนจึงขอหารือว่าความเห็นดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๕๐ ได้กำหนดถึงหน้าที่ของเทศบาลตำบลที่มีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล และมาตรา ๕๑ ได้กำหนดถึงกิจการใดๆ ที่เทศบาลตำบลอาจจัดทำในเขตเทศบาลได้ ซึ่งไม่ปรากฏว่าพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ ดังกล่าวได้บัญญัติให้เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำหรืออาจจัดทำได้โดยสามารถจัดให้มีการดำเนินการโครงการประกันชีวิต แบบอุบัติเหตุ (วินาศภัย) ให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาล และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งได้กำหนดให้เทศบาลมีอำนาจและหน้าที่ต่างๆ ในการจัดระบบบริการสาธารณสุขเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ตามมาตรา ๑๖ ที่มิได้บัญญัติให้เทศบาลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดให้มีระบบบริการสาธารณสุขให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นโดยการจัดให้มีการจัดทำประกันภัยหรือประกันชีวิตด้วย

/การประกันภัย...

การประกันภัยและการประกันชีวิตนั้น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๖๑ กำหนดว่า อันว่าสัญญาประกันภัยนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลหนึ่งตกลงจะใช้ค่าสินใหม่ทดแทน หรือใช้เงินจำนวนหนึ่ง ให้ในกรณีวินาศภัยหากมีขึ้น หรือในเหตุอย่างอื่นในอนาคต ดังได้ระบุไว้ในสัญญา และในการนับบุคคลอีกคนหนึ่ง ตกลงจะส่งเงินซึ่งเรียกว่าเบี้ยประกันภัยให้ และมาตรา ๘๖๒ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ผู้รับประกันภัย” หมายความว่า คู่สัญญาฝ่ายซึ่งตกลงจะใช้ค่าสินใหม่ทดแทน หรือใช้เงินจำนวนหนึ่งให้ “ผู้เอาประกันภัย” หมายความว่า คู่สัญญาฝ่ายซึ่งตกลงจะส่งเบี้ยประกันภัย “ผู้รับประโยชน์” หมายความว่า บุคคลผู้จะพึงได้รับ ค่าสินใหม่ทดแทน หรือรับจำนวนเงินให้ และมาตรา ๘๖๓ ได้กำหนดว่า อันสัญญาประกันภัยนั้น ถ้าผู้เอาประกันภัยมิได้มีส่วนได้เสียในเหตุที่ประกันภัยไว้นั้นให้ ท่านว่ายื่มไม่ผูกพันคู่สัญญาแต่อย่างหนึ่งอย่างใด และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการประกันชีวิตไว้ กล่าวคือ มาตรา ๘๘๙ กำหนดว่า ในสัญญาประกันชีวิตนั้น การใช้จำนวนเงินยื่มอาทัยความทรงชีพ หรือมรณะของบุคคลคนหนึ่ง และมาตรา ๘๘๐ กำหนดว่า จำนวนเงินอันจะพึงใช้นั้นจะชำระเป็นเงินจำนวนเดียว หรือเป็นเงินรายปีก็ได้ สุดแล้วแต่จะตกลงกันระหว่างคู่สัญญา ดังนั้น การทำสัญญาประกันภัยหรือประกันชีวิตจึงเป็นนิติกรรมที่เกิดจาก การแสดงเจตนาของบุคคลสองฝ่าย โดยบุคคลฝ่ายหนึ่งคือผู้รับประกันภัยตกลงที่จะใช้ค่าสินใหม่ทดแทน หรือเงินจำนวนหนึ่งให้แก่บุคคลอีกฝ่ายหนึ่งคือผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ หากมีวินาศภัย หรือเหตุอย่างอื่น ขึ้นในอนาคต โดยบุคคลฝ่ายที่ได้รับชดใช้เงินหรือค่าสินใหม่ทดแทนจะต้องส่งเงินที่เรียกว่าเบี้ยประกันภัยให้ ส่วนการประกันชีวิตนั้นเป็นสัญญาประกันภัยโดยการใช้เงินให้แก่ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ตามสัญญา โดยอาทัยความทรงชีพ หรือมรณะของบุคคลหนึ่ง การทำประกันภัยหรือประกันชีวิตของบุคคลใดๆ จึงเป็นเรื่องที่ บุคคลนั้นตกลงกันเพื่อทำนิติกรรมดังกล่าวตามความต้องการและความพร้อมของตนที่จะผูกพันตามสัญญา ประกันภัยหรือประกันชีวิตนั้นเพื่อประโยชน์ของตน มิใช่หน้าที่ของเทศบาลตามที่มีกฎหมายบัญญัติที่จะไป ทำประกันภัยหรือประกันชีวิตให้แก่บุคคลใดๆ กระทรวงมหาดไทยมีความเห็นชอบคล้อย跟กับความเห็นของ จังหวัดลพบุรี

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักรกฤษṇ)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
หัวหน้ากลุ่มการกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
โทร ๐-๒๒๔๑-๕๐๓๕
โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๕๐๓๖